مجله علمی پزشکی اردبیل
سال ۱۷-۱۶ مهرماه ۱۳۸۷

مقایسه درجه بندی RTS و ISS در پیش بینی احتمال بقاء در بیماران مولتی تروما در مرکز ترومای فاطمی اردبیل ۱۳۸۶-۱۳۸۵

دکتر قدرت اخوان اکبری[۱] ، دکتر علی محمدیان اردی[۱] ، علی عابدی[۲]
۱- استادیار گروه بیهوشی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل ۲- مربی فیزیولوژی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

روش ارائه : سخنرانی

مقدمه : تروما سومین علت مرگ و میر را بعد از بیماریهای قلبی - عروقی و تومورها تشکیل می دهد . در ایران نیز تصادفات جاده ای از علل اصلی مرگ و میر محسوب می شود . ارزیابی سریع شدت تروما و تعیین پیش آگهی و میزان مرگ و میر و بقای احتمالی و درمان سریع بیماران ضروری است یکی از ابزارهای مفید و موثر برای این کار سیستم های درجه بندی RTS و ISS است . این مطالعه با ارزیابی ۷۰ بیمار مولتیپل تروما در مرکز ترومای فاطمی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی اردبیل انجام گرفت .

روش کار : در یک مطالعه آینده نگر ، ۷۰ بیمار ترومایی در مدت ۱۱ ماه (مهرماه ۱۳۸۵ تا مرداد ماه ۱۳۸۶) پذیرش و بستری شده بودند ، اطلاعات بیماران با ارزیابی بالینی بیماران و پیگیری آنان جمع آوری شد . سپس یافته های مربوطه با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تجزیه قرار گرفت .

نتایج : میانگین سنی بیماران مورد مطالعه ۲۳/۵ ± ۳۷/۶ سال و حداقل و حداکثر سن به ترتیب ۱ و ۸۵ سال بود . بیشترین گروه سنی ۱۹ - ۱۰ سال بود (۱۳ مرد و ۱ زن) . ۸۱/۴ درصد از بیماران (۵۷ نفر) مرد و ۱۸/۶ درصد (۱۳ نفر) زن بودند . شایع ترین علت تروما تصادف با اتومبیل ۶۴/۲ درصد (۴۳ مورد) و بعد از آن تصادف با موتور سیکلت با فراوانی ۱۶/۴ درصد (۱۱ مورد) بود و تمامی مصدومین ناشی از تصادف با موتور سیکلت ، گروه سنی زیر ۴۰ سال را تشکیل می دهند . سایر علل تروما ، سقوط از ارتفاع با فراوانی ۱۳/۵ درصد (۹ مورد) و ماندن زیر آوار ۵/۹ درصد (۴ مورد) بود همچنین از ۷۰ بیمار مورد مطالعه ۶۷ مورد (۹۵/۷ درصد) دچار ترومای بلانت و ۳ مورد (۴/۳ درصد) دچار ترومای نافذ شدند که بیشترین ترومای نافذ در سنین زیر ۵۰ سال و در محدوده سنی ۵۰ - ۳۰ سال اتفاق افتاده است . میانگین RTS و ISS به ترتیب ۱/۴۵ ± ۱۰/۶۷ و ۸/۶۴ ± ۱۸/۱۱ بود. درجات بالا و پایین ISS در تمام گروههای سنی وجود داشته ولی درجات پایین RTS در گروه سنی کودکی ، بیشتر دیده شده است . میانگین روزهای بستری در ICU ، ۱۱/۱۱ ± ۱۲/۱۴ بوده و مورتالیته کلی ۱۵/۷ درصد (۱۱ مورد) بود. در این مطالعه با افزایش میزان ISS میزان مرگ و میر نیز افزایش یافت ولی تناسبی با میزان RTS و مورتالیته وجود نداشت .

بحث: ISS در پیش بینی احتمال بقا و مورتالیته و مدت اقامت در ICU بهتر از RTS عمل کرده و از دقت بالایی برخوردار است و می توان با اندازه گیری ISS ، outcome بیماران را پیش بینی نمود.

گل واژگان : مولتیپل تروما ، RTS ، ISS